

SweFinTechs remissvar på promemorian “Stickprovsinsamling av uppgifter om hushållens skulder”

Om SweFinTech

The Swedish Financial Technology Association (“**SweFinTech**”) är en branschförening för svenska fintechbolag som samlar 100 bolag inom fintechbranschen med syfte att stärka det svenska finansiella ekosystemet och skapa en välfungerande marknad för svenska fintechbolag. Våra medlemmar utgörs av företag inom betalningar, krediter, crowdfunding, investeringar med mer.

Övergripande ansats:

SweFinTech tackar för möjligheten att få inkomma med remissvar på promemorian “Stickprovsinsamling av uppgifter om hushållens skulder” (“**Promemorian**”). Föreningen delar regeringens ambition att förbättra kunskapen om svenska hushålls skuldsättning och att stärka möjligheterna till analys av hushållens sårbarhet vid exempelvis räntehöjningar, inkomstbortfall och andra makroekonomiska störningar. Samtidigt anser föreningen att Promemorian i flera avseenden underskattar både praktiska och ekonomiska konsekvenser som kommer påverka kreditgivare, i synnerhet för mindre bolag.

Framför allt saknas en tydlig analys av hur den föreslagna uppgiftsinsamlingen till Statistiska centralbyrån (“**SCB**”) förhåller sig till befintliga och kommande rapporteringskrav. Utan en sådan samordning finns en påtaglig risk för dubbelrapportering av i stora delar likartade uppgifter till olika myndigheter. SweFinTech anser att regeringen bör ta ett helhetsgrepp om rapporteringsbördan för finansiella företag och säkerställa att nya krav samordnas med befintliga strukturer.

Det saknas även en konkret tidpunkt i Promemorian för när rapporteringen börjar gälla, vilket vi anser är problematiskt. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2026, samtidigt som det är SCB som genom verkställighetsföreskrifter kommer att avgöra när och hur uppgifterna ska lämnas. Detta innebär att det är oklart när rapporteringsskyldigheten faktiskt börjar gälla. För företag som omfattas av uppgiftsskyldigheten skapar detta osäkerhet och försvårar planering av systemutveckling, fördelning av resurs och interna processer. Även om flexibilitet kan vara ändamålsenlig ur ett myndighetsperspektiv bör kraven på rättssäkerhet och förutsebarhet för uppgiftslämnarna väga tungt. Det behöver tydliggöras hur lång framförhållning som ska gälla innan rapporteringen påbörjas.

Promemorian ger även begränsad vägledning kring stickprovsinsamlingens praktiska utformning. Det framgår inte hur ofta uppgifterna ska lämnas eller i vilket tekniskt format det ska ske. Detta bör

tydliggöras i ett tidigt skede. Även rapporteringsfrekvensen behöver klargöras. För de analysändamål som anges i Promemorian framstår årlig rapportering som tillräcklig och mer proportionerlig än exempelvis kvartalsvis rapportering. Detta skulle minska den administrativa bördan på kreditinstituten samtidigt som SCB ges möjlighet att arbeta med datamodellering så som beskrivs i Promemorian.

SweFinTech noterar i Promemorian att kostnaderna för såväl SCB som kreditinstitut och bostadskreditinstitut väntas öka, men att det är svårt att uppskatta hur mycket. Vår bedömning är att kostnaderna för systemutveckling, att ta fram nya rapporteringsrutiner, datalagring och samordning med befintlig rapportering riskerar att bli betydande, särskilt i ett inledande skede. Att kostnaderna enligt Promemorian sannolikt blir proportionellt högre för mindre företag är problematiskt eftersom det riskerar att påverka konkurrensen på marknaden negativt och kan försvåra för nya innovativa företag att etablera sig.

När det gäller de specifika uppgifter som enligt Promemorian ska rapporteras till SCB vill vi särskilt uppmärksamma svårigheter kopplade till rapportering av säkerhets värde. För vissa krediter, såsom bostadslån, kan värdet vara relativt statiskt, medan värdet för andra säkerheter, exempelvis fordon eller båtar, förändras kontinuerligt över tid. Ett mer ändamålsenligt alternativ vore att rapportera säkerhetens värde vid tidpunkten för kreditutbetalning. Även nyttan av att löpande rapportera uppgifter som belåningsgrad och kreditförsämring bör vägas mot den administrativa bördan.

SweFinTech anser sammantaget att förslaget behöver förtydligas och justeras innan det genomförs. Tydligare tidsramar, ökad samordning med andra rapporteringskrav och mer proportionerliga uppgiftsskyldigheter är nödvändiga för att uppnå syftet utan att i onödan belasta svenska kreditinstitut. Avslutningsvis vill SweFinTech framhålla att ett heltäckande nationellt skuld- och kreditregister skulle vara ett mer effektivt sätt för att uppnå de mål som anges i Promemorian. Det skulle minska bördan för både myndigheter och företag och skulle gynna Sveriges konkurrenskraft och innovationsförmåga.

Roslana Cederhage
Generalsekreterare
SweFinTech